

gospodovati in si na škodo drugih stanov pomagati, ampak v medsebojni vzajemnosti in zastopnosti si naj drug drugemu pomagajo in si skušajo izboljšati stanje. Samo en razloček pozna krščanska misel med stanov: da je namreč treba najprej in predvsem pomagati tistemu stanu, ki je pomoči najbolj potreben. Pa to se mora zgoditi tako, da drug stan pri tem ne trpi škode. Viničarskemu stanu in kmetiskim delavcem je treba pomagati, ampak tako, da pri tem kmetiški stan ne bo trpel škode. V medsebojni vzajemnosti se mora to urediti, ne pa z bojem, nekrščanskim bojem med obema stanovoma, kakor ga uči brezverska socialna demokracija!

Sicer pa bi viničarji s tem

sami sebi najbolj škodovali,

če bi napovedali boj kmetu. Recimo da viničarji in kmetiški delavci začnejo štrajk. Kdo jim bo pa dal jesti? Ali socialni demokratje, ki jih zdaj hujskajo k štrajku? Ti sami dobivajo hrano z dežele, od kmeta! In če viničarji štrajkajo par tednov ali par mesecev? Ali s tem komu pomagajo? Kmet ima seveda škodo od štrajka, pa toliko bo vendar s svojimi domačini še pridelal, da bo mogel živeti. Ali kaj bo z viničarjem? Z njegovimi otroki? Ali bo kmetu s silo živež jemal? Ali bo kradel? To bi bilo po socialdemokratskih naukih pač dovoljeno, ki pravijo, da mora biti vse skupno in da ni razločka med mojim in tvojim. A krščansko to ni. Naši viničarji pa so krščanski ljudje! Pa dolgo tudi ne bo kaj jemati, če bo kmet samo toliko pridelal, kolikor potrebuje za lastno družino. In potem sta oba uničena, oba stradala, kmet in viničar in posli: pa tudi socialnim demokratom, ki zdaj hujskajo viničarje k štrajku, bodo začeli pajki prestiti po želodcu!

Ali ni lepše

tako razmerje med kmetom in viničarjem, kot je bilo dozdaj? Kakor so si viničarji in kmetje sami uredili, brez socialnih demokratov? Viničar opravi kmetu delo v vinogradu ter mu hodi se na dom na delo. Kmet pa da viničarju za vinogradniško delo stanovanje in najemnino, njivo, krmo, drva, pa tudi drugo delo mu plača v življenju, ne v denarju. V mariborski okolici je urejeno približno tako: Viničar opravi vinogradniško delo: rez, dvojno kop in vez. Zato ima prosto stanovanje, najemščino ali štunt (na 1 oral vinograda blizu 100 K), njivo (na 1 oral vinogradniškega dela ¼ do 1 oral), krmo (na 1 oral vinograda za 2 glavi živine) in drva, kolikor potrebuje. Če ima obdelovati 2 orala vinograda ali še več, dobi temu primerno več zemlje, krme itd. Za drugo vinogradniško delo (kotlanje, škropljenje, tretja kop) dobi posebej plačilo, kakor za vsako drugo delo.

Pa višje plače!

Tako hujskajo socialni demokratje! Ravno s tem najbolj kažejo, da razmerje na deželi prav nič ne poznajo! Saj računa kmet in viničar ne delata v denarju, ampak v življenju! V denarju plača, ki jo dobi viničar ali delavec, res ni velika. Pa saj denarja splošno niti ni, ampak reče: Čujte, oče, dajte mi rajši življenje! Da zopet vzamem primer iz mariborske okolice: Tu dobi viničar ali delavec n. pr. za 10 dni dela od kmeta 1 ogon njive, ki mu jo kmet zorje in poseje. Na 1 ogon mu zraste približno poldrugi mernik (mecen) koruze. Ali: za 8 dni dela dobi od kmeta 1 ogon za korenje ali krompir, kar da tudi po 1 mernik. Koliko ta živež stane sedaj v denarju, pa

itak vemo. Če viničar potrebuje, mu da kmet tudi več zemlje. Poleg tega ima delavec ali viničar pri kmetu hrano in pijačo, pa še mali otroci pridejo h kmetu k obedu. K praznikom, za Božič, Velikonoč, Binkošti, dobi viničar od gospodarja večnoma piti, če ne vino, pa pijačo. Če gre gospodar v klet in je z viničarjem zadovoljen, tudi pokliče viničarja in ga razveseli s kupico vina ali pijače. Tudi sadja da kmet viničarju, da si napravi jesih ali pijačo. Če ima dober viničar gostijo, tudi tistikrat kmet rad prispeva z vinom ali pijačo, to pa v sedanji draginji precej pomeni.

Tako so si kmetje in viničarji svoje medsebojno razmerje sami lepo uredili. Tako je po navadi. Seve so tudi izjeme. Niso vsi kmetje taki, pa niso vsi viničarji taki. A kmet, ki viničarjem in delavcem ne da, kar je prav, kmalu občuti kazen: Noben viničar noče v njegovo kočjo in delavec mu ne pridejo delat. Pa tudi viničar, ki ne dela rad in ni pošten, ne dobi lahke viničarije in si nikoli nič ne pripravi. Pri dobrih, pravičnih gospodarjih pa so viničarji radi in do brega, poštenega viničarja ima gospodar rad.

Viničarji

v gosposkih viničarijah

so pač splošno na slabšem. Ti imajo plačo samo v denarju in še to majhno, ponekod 2-4 K na dan in brez hrane. Tak viničar seveda ne more živeti. Ako viničar od gospode zahteva več plače tam, kjer dobi samo denar, ne pa hrane, je to popolnoma upravičeno. Če bi pa zahteval višje plače pri kmetu, kjer je imel doslej življenje, pa mu bo tudi kmet za živež in polje ter druge potrebščine zaračunal v denarju po sedanjih cenah. In potem bi bil viničar precej na slabšem.

Vrhe in viničarije dobite!

Tako slepijo socialni demokratje naše viničarje, da bi jih dobili na svojo stran. Vsakdo ve, da pri zemljiški preosnovi ali agrarni reformi ne bodo prizadeti navadni kmetje, ampak velikaši, ki sami ne delajo na posestvu. Če bi socialni demokratje delili zemljo, bi jo pač v prvi vrsti dali tovarniškim delavcem, ne pa viničarjem! Enkrat so delili socialni demokratje v Jugoslaviji zemljo: razdelili so jo med same socialne demokrate, ki niso znali z zemljo kaj začeti in so jo celo zanemarili!

A v mariborski okolici so marljivi viničarji sami že izvršili agrarno ali zemljiško preosnovo, predno še so socialne demokrate poznali. Marsikateri viničar je že s svojo skrbljivostjo, stedljivostjo in marljivostjo prišel na svoje. V eni sami vasi blizu Maribora je devet malih in srednjih posestnikov, ki so poprej bili viničarji, pa so si s svojo pridnostjo pripravili lasten dom. V isti župniji pa so bili tudi taki viničarji, ki so iskali majhne viničarije, malo dela, da so lahko hodili v mesto na delo in tam imeli veliko plačilo, seveda samo v denarju; pa nobeden izmed teh še ni prišel na svoje, čeravno so imeli v denarju mnogo večjo plačo, kot viničarji, ki so hodili kmetom na delo, pa dobili od kmeta živež in kar potrebujejo za življenje.

V marsičem bo treba na novo urediti razmerje med viničarjem in kmetom. Uredi se naj tako, da bo prav za oba stanova, ki sta tako drug na drugega navezana! Uredi se naj na krščanski podlagi medsebojne vzajemnosti in zastopnosti, ne pa medsebojnega boja in razdora, kakor ga hočejo zanesti med naše kmetstvo prebivalstvo socialni demokratje!

Politični ogled.

Jugoslavija.

V Beogradu se vršijo seje Narodnega predstavništva. Seje so precej burne, ker jih skušajo onemogočiti razni demokratski poslanci. Ministrski predsednik Protič razkriva pred parlamentom slabo in škodljivo delovanje prejšnje demokratske socialistične vlade. Prejšnjemu finančnemu ministru Veljkoviču je očital Protič, da je izvalil ljudstvu pri kolovanju denarja 1 milijardo na škodo naroda in da je to svoto potrošil. Na to obdolžitev se je zagovarjal Veljkovič dokaj klaverno. Protič namerava razgrniti narodnim zastopnikom celo slabo gospodarstvo prejšnje vlade.

Pri sejah parlamenta so na dnevnem redu tudi prepiri radi kvoruma.

Razni demokratski poslanci psujejo na grdo nedostojen način poljedeljskega ministra — kmeta Roškarja. Tako nečuvano postopanje liberalcev, osobito demokratskega kolovodje Pribečevića, si bo zapomnilo naše kmetstvo ljudstvo pri bodočih volitvah. Kdor sramoti kmeta pred parlamentom, ni njegov prijatelj. Taki laži kmetiški prijatelji so srbski demokrati in njihovi bratje naši liberalci.

Predsednik kluba neodvisnih poslancev dr. Smolaka se poteguje za preosnovo sedanje vlade. V to preosnovano vlado bi se naj pritegnili oni demokrati, ki niso za Pribečevića, politiko. Ako se bo posrečila preosnova vlade, se bo s to preosnovo uredila že stara zahteva našega Jugoslovanskega kluba, ki je zahteval in stoji še danes na tem stališču, da naj bodo zastopane v beograjski vladi vse večje stranke. S predlogi dr. Smolaka o preosnovi vlade se strinja Protič in vse vladne stranke. Če se bo preosnovala beograjska vlada, se bodo po njenem medu preosnovali tudi vse pokrajinske vlade.

Novi volilni red je že dotiskan in razdeljen med poslance. Slovenija bo obsegala dva volilna

okrožja. Eno volilno okrožje obsega, mariborski, celjski okoliš, Prekmurje in del Koroške okoli Velikoveca. Drugo volilno okrožje je ostali del Slovenije s središčem: Ljubljana in Novo mesto. Na vsaki 40.000 volilcev pride 1 poslanec. Beograd voli 5, Zagreb 4 in Ljubljana 3 poslance. Volilno pravico imajo vsi nad 21 let stari moški. Volilo se bo po proporciji.

Na parlament bo obravnaval pri prihodnji seji mirovno pogodbo z Nemčijo in davek na vojne dobičke.

Po Hrvatski se vršijo občinske volitve. Storo pri vseh večjih občinskih okoliših zmaga hrvaška ljudska stranka. (Ista stranka, kot je pri nas Kmetiska zveza).

Beograjska vlada je prepovedala vsak izvoz živil iz Jugoslavije v druge države. Deželni predsednik Slovenije dr. Breje je zaplenil vse transporte živil, ki so bili v Sloveniji in namenjeni ven iz naše države v prid prehrane Slovenije.

Italija.

Italijansko Nittijevo ministrstvo je podalo ostavko, katero je sprejel kralj. Kralj je baje imenoval že novo vlado in jo zaprisegel.

V Italiji grozijo železničarji s splošno stavko.

Nemčija.

V Nemčiji je izbruhnila zadnje dni velika vojaška revolucija, ki je strmoglavila prejšnjo vlado. Predno je pobegnila stara vlada iz Berlina je pozvala vso nemško delavstvo na splošni štrajk. Tozadevno odredbo je pa stara vlada že preklicala. Sedaj se vršijo med staro vlado in revolucionarji pogajanja, za sestavo nove nemške vlade na širši podlagi. Nova vlada bi naj obstojala iz strokovnjakov, deloma iz prejšnje, deloma iz sedanje revolucionarne vlade. Ta nova vlada bo razpisala v dveh mesecih volitve v državni zbor in bo izvršila tudi volitev državnega predsednika. Državna oblika Nemčije ostane tudi za naprej ljudovlada. Državni preobrat v Nemčiji se je izvršil po večini brez krvavih izgrediv.

Avstrija.

V Avstriji vlada silno pomanjkanje premaga. Avstrija je prisiljena ustaviti ves železniški promet za 17. t. m. Vse železniške pristojbine so se pevišale v Avstriji še za enkrat toliko, kakor so zasedale dosedaj.

Bolgarija.

Na Bolgarskem pripravljajo zakon o delni zaplembi velikega kapitala.

Rusija.

Boljševiška Rusija je pripravljena nastopiti in začeti mirovna pogajanja s sosednjimi državami. Rusko boljševiško vlado je priznala Amerika in se bo začela z njo pogajati o sklepu trgovinske pogodbe.

Amerika.

Amerika vztraja na stališču, da morajo Turki iz Carigrada.

Kmetiska Zveza.

Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 25. t. m. bo pri nas shod Kmetiske Zveze za domačo in sosednje župnije. Natančneje na plakatih.

Sesterže pri Majšpergu. V hiši g. Zdr. Sagdaina bo dne 21. marca popoldne ob treh shod Kmetiske Zveze. Govori g. Krajnc iz Maribora. Somišljeniki, agitirajte za obilno udeležbo!

Loče. V nedeljo, dne 21. t. m., se vrši po prvem sv. opravilu shod Kmetiske Zveze v Ločah. Somišljeniki, agitirajte za obilno udeležbo!

Zreče. Na Jožefovo po prvem sv. opravilu bo pri nas shod Kmetiske Zveze. Govori govornik iz Maribora.

Konjice. Na Jožefovo, 19. t. m. se vrši popoldne po večernicah v telovadnici deške šole občni zbor Katoliškega političnega društva v Konjicah po običajnem vspredu. Govori urednik Krajnc iz Maribora. Somišljeniki, pridite v obilnem številu.

Sv. Lenart nad Laškem. Prihodnjo nedeljo, 21. t. m. se vrši pri nas po službi božji ob 11. uri predpoldne shod Kmetiske zveze. Kot govornik pride g. župan Davorin Krajnc iz Velike Pirešice pri Celju. Somišljeniki od blizu in daleč pridite!

Mozirje. V nedeljo, dne 21. t. m. priredi naša Kmetiska Zveza podučno predavanje pri Kolencu po prvem sv. opravilu. Predaval bo o sadjereji priznani strokovnjak gospod nadučitelj Praprotnik, ki je v temu oziru zlasti v Gornji Savinjski dolini veliko storil in mnogim pomagal z umno sadjerejo do gospodarskega izboljšanja. Pojdimo se učiti od tega izkušenega strokovnjaka!

Sijajen ljudski tabor v Slov. Bistrici. Dne 14. t. m. se je vršil v Slov. Bistrici v dvorani hranilnice tabor pristašev Kmetiske Zveze celega okraja. Nad 1000 ljudi se je udeležilo tabora. Najodličnejši možje, župani in drugi iz vseh župnij so bili navzoči. Prišli so tudi samostojneži in bivši štajerdijanci pod vodstvom Kresnika, Franca Novaka in Petroviča. Socialne demokrate je vodil komunist Papež. Kot hišni gospodar je otvoril zborovanje župnik Medved. Za predsednika je bil izvoljen župan Zafošnik, za podpredsednika župan Pašnik in veleposestnik Kaukler. Govorili so: kmet Ivan Hlebič, nadrevizor Pušenjak, in urednik Žebot. Samostojni so že med Hlebičevim govorom začeli divjati in kričati. Med govorom nadrevizorja Pušenjaka so bili mirni. Tudi Žebota so nekaj časa mirno poslušali, a ko je govornik dokazoval, da je Samostojna popolnoma liberalna stranka, da so njih glavni voditelji liberalni advokati, profesorji in verižniki, so zagnali velik hrušč. Kresnik je bil bled kot stena. Nazadnje so se vendar ugnali. Zborovalci so sprejeli razne važne resolucije. Nasprotniki so glasovali tudi za zaupnico Jugoslovanskemu klubu, dr. Korošcu in Roškarju. Velika veselost je nastala med našimi, ko se je predlagatelj zahvalil „gospodom samostojnežem“ za njih glasove. Kričali so bili zeleni od jeze in so jo urnih krač odkurili iz dvorane. Svojega namena, razbiti ta shod, niso mogli doseči, ker so se bali krepkih pesti naših vrlih fantov in mož. Predsednik Zafošnik je s klicem „Živijo Kmetiska Zveza!“ zaključil ob pol dveh ljube. Za Kmetisko Zvezo je daroval Franc Malajner, gerent v Roj pri Hočah, 50 K.

Slovinci širite naše liste!